



# СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ РАЧА

Рача, 05.11.2015. године – број 21

Цена 100,00 динара

## САДРЖАЈ

<b>О д л у к е</b>	
Одлука о продужетку рока за израду Плана детаљне регулације "Спортско-школског комплекса" у Рачи	2
Одлука о приступању изради Локалног акционог плана за младе општине Рача за период 2016-2020. године	2
Одлука о приступању изради Локалног акционог плана запошљавања општине Рача за 2016. годину	3
<b>П р о г р а м и</b>	
Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Рача за 2015. годину	4
<b>Р е ш е њ а</b>	
	19

На основу члана 32. став 1. тачка б) Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС" број 129/07 и 83/2014-др. закон) и члана 45. став 1. тачка 7) Статута општине Рача („Службени гласник општине Рача“, број 6/2008, 2/10 и 12/10), Скупштина општине Рача, на предлог Општинског већа општине Рача, на седници одржаној дана 05.11.2015. године, донела је:

## **О Д Л У К У**

### **о продужетку рока за израду Плана детаљне регулације "Спортско - школског комплекса" у Рачи**

#### **Члан 1.**

Рок за израду Плана детаљне регулације "Спортско - школског комплекса" у Рачи продужава се за додатних 24 месеци.

#### **Члан 2.**

Рок из члана 1. ове Одлуке почиње да тече од истека рока утврђеног чл. 4. Одлуке о изради Плана детаљне регулације "Спортско - школског комплекса" у Рачи број 020-63/2014- I-01, од 27.11.2014. године.

#### **Члан 3.**

Одлука ступа на снагу 8. (осмог) дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Рача“.

## **СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА**

**Број: 020-121/2015-I-01**  
**Дана: 05.11.2015. године**

**ПРЕДСЕДНИК**  
**СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА**  
**Душан Ђоковић, с.р.**

На основу члана 12. став 2. Закона о младима („Службени гласник РС“, бр. 50/2011), Скупштина општине Рача, на предлог Општинског већа општине Рача, на седници одржаној дана 05.11.2015. године, донела је:

## **О Д Л У К У**

1. Приступа се изради Локалног акционог плана за младе општине Рача за период 2016-2020.године.
2. Локални акциони план за младе за период 2016.-2020.година мора бити усклађен са Националним акционим планом за младе и Законом о младима.
3. За потребе израде Локалног акционог плана за младе за период 2016.-2020. године, образује се радна група у саставу:
  - Милош Николић,
  - Анђелка Костић,
  - Анкица Станојевић,
  - Наташа Миљојковић,
  - Данијела Недељковић,
  - Јелена Николић,
  - Маријана Николић

4. За председника Радне групе именује се Анкица Станојевић.
5. Задатак Радне групе је да изради Нацрт Акционог плана и достави у даљу процедуру.
6. Рок за израду Локалног акционог плана за младе је 28.02.2016.године.
7. Одлука ступа на снагу даном доношења .
8. Одлуку објавити у Службеном гласнику општине Рача.

### СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-123/2015-I-01  
Дана: 05.11.2015. године

ПРЕДСЕДНИК  
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА  
Душан Ђоковић, с.р.

На основу члана 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", број 36/2009, 88/2010 и 38/2015) и Националног акционог плана запошљавања за 2016. годину ("Сл. гласник РС", број 82/2015), Скупштина општине Рача, на предлог Општинског већа општине Рача, на седници одржаној дана 05.11.2015. године, донела је:

### О Д Л У К У

1. Приступа се изради Локалног акционог плана запошљавања општине Рача за 2016. годину.
2. Локални акциони план за 2016. годину мора бити израђен у складу са Националним акционим планом запошљавања за 2016.годину.
3. За потребе израде Локалног акционог плана запошљавања образује се радна група у саставу:
  - Будимир Миленковић, Помоћник председника општине Рача
  - Бранко Радосављевић, Помоћник председника општине Рача
  - Слободан Павловић, Помоћник председника општине Рача
  - Драгана Антонијевић,
  - Анкица Станојевић.
4. За председника Радне групе именује се Драгана Антонијевић.
5. Задатак Радне групе је да изради Нацрт Акционог плана и достави у даљу процедуру.
6. Рок за израду Локалног акционог плана запошљавања је 31.12.2015.године.
7. Одлука ступа на снагу даном доношења .
8. Одлуку објавити у Службеном гласнику општине Рача.

### СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-124/2015-I-01  
Дана: 05.11.2015. године

ПРЕДСЕДНИК  
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА  
Душан Ђоковић, с.р.

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Сл. гласник РС, бр. 10/2013 и 142/14), Правилника о обрасцу и садржини Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја и обрасцу извештаја о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развоја ("Сл. гласник РС, бр. 24/15), члана 32. став 1. тачка 4) Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", број 129/2007 и 83/2014 – др. закон) и члана 45. став 1. тачка 5) Статута општине Рача ("Службени гласник општине Рача", број 6/08, 2/10 и 12/2010), а уз претходну сагласност Министарства пољопривреде и заштите животне средине, Решење о давању претходне сагласности број 320-00-07823/2015-09, од 19.10.2015. године, Скупштина општине Рача, на предлог Општинског већа општине Рача, на седници одржаној дана 05.11.2015. године, донела је:

**ПРОГРАМ МЕРА ПОДРШКЕ  
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ  
И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ РАЧА  
ЗА 2015 ГОДИНУ**

## **I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА**

### **1.1. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА**

#### **1.1.1. Географске и административне карактеристике**

Општина Рача се налази у Централној Србији и припада Шумадијском округу. Општина заузима површину од 216 км<sup>2</sup>. По пространству своје територије рачанској општини припада само 9,04% укупне површине шумадијског округа (21573.73.29 ха) и она заузима пето место у округу.

Општина Рача се састоји од 17 насеља. Центар општине је насеље Рача, које представља административни центар општине. Општину поред насеља Рача чине још и села Борци, Доње Јарушице, Доња Рача, Ђурђево, Сараново, Сепци, Вишевац, Мало Крчмаре, Велико Крчмаре, Мирашевац, Трска, Вучић, Бошњане. Политичка општина Рача има 17 катастарских општина и то: Ко Рача, Ко Адровац, Ко Вучић, Ко Војиновац, Ко Сипић, Ко Мало Крчмаре, Ко Велико Крчмаре, Ко Мирашевац, Ко Трска, Ко Бошњане, Ко Борци, Ко Доње Јарушице, Ко Доња Рача, Ко Ђурђево, Ко Сараново, Ко Сепци, Ко Вишевац.

Сама општина има повољан географски положај, коме су допринеле и осавремене дрumsке саобраћајнице које повезују Рачу, средиште општине са Крагујевем (32 км), ауто-путем (10 км), Београдом (100 км).

#### **1.1.2. Природни услови и животна средина**

Природни услови на територији општине Рача (рељеф, педолошки састав тла, климатске особености и хидролошке могућности) пружају одличне услове за развој савремене пољопривреде.

Рељеф општине је представљен типичним шумадијским валовито-брежуљкастим тереном, тако да на низију долази 45,8% (око 99 км<sup>2</sup>) а на брдски рељеф 54,2% (117 км<sup>2</sup>). Три четвртине рачанске општине има нагиб 15<sup>0</sup>, од чега на нагиб од 5<sup>0</sup> долази око 70 км<sup>2</sup>. Што се тиче експозиције рељефа присојне експозиције обухватају 35% а осојне око 65% површине општине.

Пољопривредно земљиште општине Рача простире се на 16561 хектара (подаци РГЗ-а). На територији општине појављују се три типа земљишта: алувијум у долини реке Раче, на терасама и нижем побрђу местимично смоница а на вишем побрђу апсолутно преовлађују гајњаче. Од укупног обрадивог земљишта 28% су јако до средње кисела земљишта која захтевају предузимање мера неутралисања сувишног ацидитета.

Рачанско климатско подручје одликује се релативно хладним зимама, незнатно топлијим јесенима од пролећа и умерено топлим летима. Овакве температурне прилике и односи прелазних годишњих доба посебна су одлика регионалног низијског климата. Климат овог

подручја карактеришу средње температуре годишњих доба и то 1,5° за зиму, 11,2° за пролеће, 21,2° за лето и 12,5° за јесен.

Највише падавина се излучи током априла, маја и јуна месеца, док је јесен са најмањом количином падавина, сливно подручје општине је више отворено према истоку и североистоку, чиме је изложено сувљим континенталним утицајима. Просечна висина годишњих падавина се креће од 632 mm до 672 mm.

Подручје општине Рача одводњавају река Рача и Јасеница. Река Рача је главни водоток општине и њен средишњи и део горњг тока припада овој области. Рача извире југозападно од територије општине испод брда Светиње (450 м) у селу Чумићу на 410 м надморске висине а улива се у В. Мораву источно од Марковца на 96 м надморске висине., укупан пад Раче је 314 м а просечан пад је 6,8%. На режим реке Раче и ток утичу бујичне притоке, због свега тога она чини велике штете пољопривредном земљишту које је потенцијално високе продуктивности. Јасеница, највећа и најбогатија водом река у Шумадији, протиче северозападним делом територије рачанске општине кроз села Сараново и Сепце, правцем ЈЗ-СИ у дужини од око 5 км регулисаног речног корита и просечним протицајем 7,70м<sup>3</sup>/сек. Јасеница је у овом подручју типично равничарска река, припада сталним водотоцима са амплитудом екстремног водотока од 310-350 см. Што се тиче водоносних зона на територији општине највише су заступљени "терени са ређим и оскудним изданима" али треба нагласити да јављају минерални извори, прва која је детаљније хемиски испитана је хладна сулфатна манганогвожђевита вода "Репата бара" у селу Мирашевцу, по количини мангана мирашевачка вода заузима прво место међу познатим гвожђевитим водама у свету.

Шумске површине према Попису пољопривреде 2012.г. захватају 2322 ха или 10,75 укупне површине општине Рача, углавном местимично распоређене мање површине. Мањи шумски комплекс Градиште у Вишевцу, површине око 40ха је углавном под храстовом шумом и знатним учешћем беле липе што овом пејзажу даје посебну вредност. Храстова шума је и у комплексу Алија у Бошњану (око 5ха) оплемењена четинарима. На брду Висак углавном су вештачки подигнуте састојине багрема и нешто црногорице. Иначе шумске површине у рачанској општини нису изданачког порекла, углавном су то храстове са пратећим врстама, а само на мањој површини једног локалитета у Сранову јавља се брдска буква. Шумске површине су углавном у приватном власништву сем комплекса "Градиште" у селу Вишевцу и мањег "Алија" у Бошњану који су у државном власништву.

Имајући у виду мали број становника, скромне привредне активности и одсуство индустријских загађивача, може се рећи да на територији општине Рача не постоји значајан притисак на животну средину.

## СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА

### 1.1.3. Демографске карактеристике и трендови

Према попису из 2011. године, општина Рача броји 11.503 становника, који живе у 3.593 домаћинстава. На 1 км<sup>2</sup> просечно долази 53 становника. Од укупно 11.503 становника општине Рача 50,02 % чини женска популација, а 49,98 % су мушкарци. На територији општине Рача, према попису из 2011. године, већинско становништво је српске националности (11.329 становника или 98,49%). Рача има негативан природни прираштај (74 рођених, 219 умрлих, природни прираштај -145). У Табели 1. Дат је приказ кретања броја становника у периоду 1991./2011. године.

Табела: Кретање бр. становника у периоду 1991. / 2011. године

Подаци / Попис	1991. год.	2002. год.	2011. год.
Број становника	15 216	12 959	11 503

Извор: Републички завод за статистику

Подаци из горње табеле нам указују на чињеницу да је у посматраном периоду од 1991. до 2011. године дошло до значајног смањења броја становника општине (- 3.713 становника).

Табела: Општи демографски подаци који се односе на број становника, домаћинства и породица

Подаци/Попис	1991. год.	2002. год. 2011.год
Број становника	15 216	12 959 11503
Број домаћинства	4 169	3 983 3.593

Извор: Републички завод за статистику

У следећој табели дат је приказ становништва општине према месту становања између два пописа.

Табела: Становништво општине Рача према месту становања

	Назив насеља	Број становника према попису из 2002. године	Број становника према попису из 2011. године
1	Адровац	334	298
2	Борци	413	319
3	Бошњане	593	485
4	Велико Крчмаре	848	734
5	Вишевац	747	603
6	Војиновац	136	110
7	Вучић	988	836
8	Доња Рача	1.337	925
9	Доње Јарушице	292	209
10	Ђурђево	776	544
11	Мало Крчмаре	512	427
12	Мирашевац	825	563
13	Поповић	430	357
14	Рача	3.373	563
15	Сараново	1.321	2595
16	Сепци	697	540
17	Сипић	538	429
18	Трска	430	373

Извор: Републички завод за статистику, попис 2011.

Просечан број чланова по домаћинству је 3.2 члана по домаћинству што је смањење у односу на претходни попис кад је тај број био 3.15. Просечна старост становника на територији општине Рача износи 44,93 година.

Општина Рача има прилично неповољну образовну и квалификациону структуру јер само од 10.053 становника старијих од 15 година који живе на територији општине њих 378 (4%) има високу и 278 (3%) вишу школску спрему, што укупно представља 656 становника (7 %) са вишим и високим образовањем. Компјутерски писмено је скоро четвртина становништва (24%).

Депопулација и неповољна старосна структура су најзначајније демографске карактеристике руралних подручја општине, насталих као последица интензивних процеса индустријализације и урбанизације.

#### 1.1.4. Диверзификација руралне економије

Најважнија привредна грана у структури рачанске привреде је пољопривреда, а самим тим и привредна структура руралних подручја високо је зависна од пољопривреде, односно примарног и секундарног сектора. Делатност пољопривреде се углавном базира на традиционалним методама организовања производног процеса, уз претежно природни карактер производње, пре свега у примарну сврху задовољавања потреба домаћинства. Иако доминантна делатност у сеоским подручјима, пољопривреда истовремено није и извор сигурних и стабилних прихода за пољопривредно становништво, будући да су приходи који се остварују у овој делатности релативно ниски (посебно у односу на зараде из других сектора, укључујући и социјална примања) са израженом високом варијабилношћу током година, што недвосмислено указује на ниску продуктивност и прилагодљивост овог сектора тржишним флукуацијама. Породична пољопривредна газдинства, са већом заступљеношћу млађе радне снаге, којима је пољопривреда значајан извор прихода, диверзификују своје активности на газдинству у правцу производње радно интензивнијих пољопривредних производа.

#### 1.1.5. Рурална инфраструктура

Стање инфраструктуре у руралним подручјима општине је другачије него у самом централном језгру. Основни проблеми везани за инфраструктуру су: неизграђена и неуређена саобраћајна инфраструктура, комунална инфраструктура непостоји или је само у малим деловима изграђена, (непостојање водовода, канализације, организованог сакупљања и одлагања смећа и др.).

Преглед путева на територији општине

Укупно	Савремен и коловоз	Државни пут I реда		Државни пут II реда		Општински путеви	
		Свега	Савремен и коловоз	Свега	Савремен и коловоз	Свега	Савремен и коловоз
186,73	99,06	18,53	18,53	42,4	37,52	125,8	43,01

Извор: Републички завод за статистику

Поред важних саобраћајница државних путева I и II реда на територији општине Рача постоји мрежа локалних и некатегорисаних путева. Скупштинском Одлуком од 2005. године, општина се стара о 15 локалних путева укупне дужине 61 км и о некатегорисаним путевима дужине 112 км.

Пољски путеви су у знатној мери оштећени а велики број их је потпуно уништен (преорани, неуређени и сл.). Облик и ширина пољских путева су неприкладни и непроходни за пролаз савремене механизације јер сви пољски путеви потичу из времена првобитног премера 1931-1933. године.

На територији општине везано за социјалну структуру на једног лекара долази 242 становника, а 766 становника су корисници разних видова социјалне заштите. Укупан број објеката образовне инфраструктуре јесте 20 (Основна школа са 17 подручних одељења у селима општине, једна средња школа и једна предшколска установа-вртић).

## ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ

#### 1.1.6. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште општине Рача простире се на 16561 хектара (подаци РГЗ-а). Конфигурација терена заједно са климатским факторима омогућава гајење разноврсних пољопривредних култура. Највећи део укупне пољопривредне површине према подацима

Пописа пољопривреде чине оранице које заузимају 10855ха, воћњаци чине 461ха а виногради 84 ха, преостала површина долази на ливаде, пашњаке и остало земљиште. Према резултатима пописа из 2012 године, учешће коришћеног пољопривредног земљишта у укупној површини општине је 8,01-10%, односно према попису на територији општине укупно 2608 газдинства користи 13302 ха пољопривредног земљишта. У структури пољопривредних површина доминантан је оранични правац а ратарска производња је основна базична грана пољопривреде рачанске општине. Укупна површина под житима и махунаркама износи 7349 ха, под индустријским биљем 863 ха, под поврћем 80ха, крмним биљем 2366ха (попис 2012).

Комасација пољопривредног земљишта није спровођена на територији општине Рача, такође каналска мрежа за наводњавање и одводњавање није изграђена ни у једној катастарској општини. Укупно наводњавано земљиште на територији општине износи 32 ха у 31 ПГ.

Укупна површина пољопривредног земљишта у државној /јавној својини према подацима из јавне евиденције, РГЗ-СКН Рача, износи 367 ха.

#### ***1.1.7. Вишегодишњи засади***

Природни услови на брежуљкастим деловима општине (рељефна пластика, велика температурна сума и педолошки састав земљишта) повољни су за гајење воћа. Међутим под воћњацима су релативно мале површине. Заступљене су готово све врсте континенталног воћа-средњоевропског воћа. Последњих година присутан је тренд повећања површина под воћем, настао као последица ниске рентабилности у ратарству као и смањења броја домаћинства која гаје стоку. Међутим посматрањем постигнутих резултата приноса повећање површина под воћем нису резултирала стабилизацијом приноса по стаблу и површини, узрок овог варирања је недовољна примена агротехничких мера односно екстензиван узгој на поседима већине пољопривредних произвођача односно екстензивна производња је на 365 ха, док је плантажни узгој присутан тек на око 96 ха (према Поису пољопривреде из 2012.године). У Структури воћних засада водеће место заузима шљива, од осталих воћних врста истичу се јабуке, вишње, крушке, трешње, брескве, кајсије, ораси и дуње. Према резултатима пописа пољопривреде из 2012 године, површина под воћњацима је 461ха, а под виноградима 20 ха.

#### ***1.1.8. Сточни фонд***

У општини Рача постоје веома повољни услови за развој сточарства, међутим још увек потенцијалне могућности нису у довољној мери искоришћене, мада је много учињено на процесу трансформације од екстензивног на полуинтензиван начин сточарења. Сточарство је мање више подређено ратарству, које се све више претвара у крмну базу за гајење стоке. Тесна повезаност ратарства са сточарством утицала је да пољопривредни произвођач буде углавном истовремено и ратар и сточар, према томе сточарство представља стратегијску грану унапређења и развоја пољопривредне производње општине, па је отуда значај сточарства вишеструк. У условима полуинтензивног сточарства нарочито се развило говедарство, свињарство, живинарство, овчарство. Код говедарства је заступљен затворени (шталски) систем држања стоке, у току целе године. Углавном се гаји домаће шарено говече у типу сименталца, типичан представник комбинованих производних способности (за млеко и месо). Присутан је и интензиван тов јунади ранијих година много више заступљен, данас од значаја за мали број пољопривредника. Иако говедарство још увек заузима значајно место у сточарству општине последњих година бележи значајан пад због несигурног откупа и ниске цене производа. Укупан број говеда према Попису пољопривреде 2012 године износи на територији општине 4097 грла од тога 2243 крава, укупан број свиња износи 17865 грла од тога 2082 крмача за приплод а оваца 13682 грла од тога 10656 грла за приплод. Последњих година запажа се развој пчеларства на територији општине тако да према Попису пољопривреде из 2012 године укупан број кошница износи 3296.

#### ***1.1.9. Механизација, опрема и објекти***

На територији општине има укупно 616 једноосовинских трактора (610 ПГ) од тога су 99,67 % су старији од десет година. У Пољопривредно/производној 2011/2012 коришћено је 572



једноосовинских трактора. Двоосовинских трактора има укупно 1927 (1574 ПГ) од тога је 96% старијих од десет година. У Пољопривредно/производној 2011/2012 коришћено је 1851 двоосовинских трактора. Комбајна има укупно 324 у 243 ПГ, од тога 99 % старијих од десет година. На територији општине има укупно 143 берача, 1704 плугова, 987 тањирача и др.

Објекте за смештај говеда има 1678 газдинстава а укупан број објеката је 1723 од тога је у 2011/2012 коришћено 32% капацитета за смештај говеда. Објекте за смештај свиња има 1658 газдинстава а укупан број објеката је 1720 од тога је у 2011/2012 коришћено 46% од укупног капацитета објеката. Објекте за смештај кокошака носила има 1695 газдинстава а укупан број објеката је 1754 од тога у 2011/2012 коришћено 82% од укупног капацитета објеката.

Укупан број објеката за смештај пољопривредних производа (кошеви, амбари, силоси) износи 3072 (2943 ПГ), објеката за силажу 212 (161 ПГ), пластеника 349 у 182 пољопривредна газдинства.

#### **1.1.10. Радна снага**

Према броју чланова и стално запослених на газдинству 1732 газдинства има 1-2 лица, 762 газдинства 3-4 лица, 105 газдинства има 5-6 и 105 преко 7 чланова и стално запослених на газдинству. Чланова газдинства и стално запослених на газдинству има укупно 5851 лица од тога на породичном газдинству 5818 лица, 33 лица на газдинству правног лица. Годишње радне јединице ангажоване радне снаге износи 2629 лица, сезонска радна снага на породичним газдинствима износи 1536 лица. Радна снага у пољопривреди има неповољну образовну и квалификациону структуру а великом проценту је квалификација носилаца пољопривредних газдинства недовољна за развој и унапређење ПГ, углавном су носиоци ПГ у недовољној мери едуковани, компјутерски неписмени и сл.

#### **1.1.11. Структура пољопривредних газдинстава**

Према попису пољопривреде 2012 године укупан број пољопривредних газдинстава на територији општине Рача је у интервалу од од 2500-3500. Учешће газдинстава у укупном броју домаћинстава износи преко 70%. Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава на територији општине према подацима Управе за трезор експозитуре Рача износи 2086 а од тога је у 2014. години активно било 1555 пољопривредних газдинстава и то: породичних пољопривредних газдинства 1553 и 2 правних лица.

Према подацима пописа из 2012 године, 402 пољопривредна газдинства користи 1-2 ха, 901 газдинство користи 2-5 ха, 671 газдинства користи 5-10 ха, остала газдинства 377 користе претежно површину мању од 1 ха и 247 ПГ површину преко 10 до 100 ха.

Просечно коришћено пољопривредно земљиште по газдинству КПЗ износи за општину Рача 5,00 ха.

Према попису Газдинства према броју условних грла су подељена на следећи начин: у 2104 газдинства имамо 10188 УГ, од тога 1981 ПГ имају  $\leq 4$  УГ, 442 имају 5-9 УГ, 114 ПГ имају 10-14 УГ, 32 ПГ имају 15-19 УГ, 34 ПГ имају 20-49 УГ, 1 ПГ има 50-99 УГ, 2 ПГ има 100-499 УГ и 2 ПГ има  $\geq 500$  УГ стоке.

#### **1.1.12. Производња пољопривредних производа**

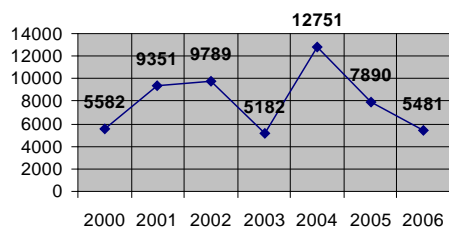
На територији општине Рача у пољопривредној производњи као што је већ истакнуто доминантну улогу имају ратарство и сточарство. Највеће сетвене површине захватају жита и то пре свега кукуруз затим пшеница, јечам и овас. Велуку улогу што се тиче биљне производње има и крмно биље пре свега луцерка, црвена детелина травнолегуминозне смеше и др. По економском значају кукуруз међу житима заузима прво место и поред пшенице је најважанији тржишни производ на територији општине. Просечан принос пшенице према Мишљењу ПССС "Крагујевац" из Крагујевца на територији општине износи 3600 кг/ха, кукуруза 4500 кг/ха, јечма 3700 кг/ха, овса 3200 кг/ха, луцерке 12000 кг/ха сувог сена и др.

Најзначајнија грана производње у пољопривреди рачанске општине је сточарство и предтасва стратегијску гарану унапређења и развоја пољопривреде на територији општине., међутим несигуран пласман стоке и нестабилне цене утичу да је број грла стоке веома варијабилан. Најзначајнија производна грана сточарства је говедарство и истиче се и свињарство, мање је заступљено овчарство, живинарство а последњих година популаризује

се пчеларство. Сточарство је најтраженији део пољопривреде јер производи месо, маст, млеко, јаја, спадају међу главне прехранбене производе становништва.

На територији општине Рача постоје повљни агроеколошки услови за развој интегралне и органске пољопривреде али тренутно су ови видови производње незаступљени односно веома мало заступљени.

**принос пшенице у т**



**принос кукуруз у т**



### 1.1.13 Земљорадничке задруге и удружења

На подручју општине тренутно нема задружних организација које активно функционишу. Такође постоје више удружења у примарној пољопривредној производњи али веома мали број је активних који остварују позитивне резултате (удружења пчелара, цвећара, ратара, сточара и др. ). Проблеми везани за рад удружења јесу пре свега низак ниво свести пољопривредника о потреби удруживања, неорганизован рад удружења, низак степен професионализације и расположивости адекватног управљачког кадра. На територије нема удружења, задруга и других правних лица која имају матичну службу за селекцију стоке, наведени проблем је отежавајућа околност за сточаре.

### 1.1.14. Трансфер знања и информација

Општи ниво ефикасности система преноса знања и информација у области рурала релативно "добро" функционише али недовољно, из тог разлога неопходно је ову област унапредити и деловати на унапређење свести пољопривредника о значају правовременог и тачног пријема информација. Такође је потребно анимирати пољопривреднике да активно учествују у трансферу знања а све у циљу унапређења рада пољопривредних газдинстава обзиром да традиционалност у производњи и низак ниво свести о потребама удруживања пољопривредника у прерађивачке групе и удружења прети да доста негативно утиче на дањи развој и унапређење пољопривреде општине.

## Табеларни приказ планираних мера и финансијских средстава

**Табела 1. Планиране мере директних плаћања**

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	/	/				
	<b>УКУПНО</b>			0,00		

Табела 2. Планиране мере политике руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Трансфер знања и развој саветодавства-Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја	305	150.000,00	/	/
	<b>УКУПНО</b>				

Табела 3. Мере које нису предвиђене у оквиру мере директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
2.	Подстицаји за спровођење одгајивачких програма у сточарству, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству	603	250.000,00	/	/
	<b>УКУПНО</b>		<b>250.000,00</b>		

**Табела 4. Табеларни приказ планираних финансијских средстава**

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета за реализацију Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја	<b>400.000,00</b>
Планирана средства за мере директних плаћања	<b>0.00</b>
Планирана средства за подршку мерама руралног развоја	<b>150.000,00</b>
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја	<b>250.000,00</b>

**1.1.15. Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике након примене Програма**

Потенцијални корисници мера подршке циљна група јесу физичка и правна лица, регистровани пољопривредни произвођачи, удружења, предузетници, предузећа, запослени у органу управе и ангажовани на противградној заштити, агенције, институти и др.. Реализација локалног програма доприноси уопште имплементацији политике руралног развоја, чиме се постижу неки од основних циљева руралног развоја: задржати становништво у руралним срединама, подржати економске делатности руралног становништва, унапредити квалитет живота руралног становништва и др .Спровођењем програма пољопривредници ће унапредити своја знања, вештине, прикупиће одређене информације са сајмова и студијских путовања, унапредиће се пролаз механизације сеоским путевима и олакшаће се прилаз обрадивом пољопривредном земљишту, стварањем услова за упис стоке у матичну евиденцију побољшаће се расни састав у сточарству и др.

**1.1.16. Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја**

Информисање потенцијалних корисника вршиће се преко органа локалне самоуправе, локалних медија, обавештења, интернет страница општине, огласних табли и сл.

**1.1.17. Мониторинг и евалуација/надзор реализације Програма**

Евалуација и мониторинг, праћење реализације Програма вршиће се на основу Извештаја надлежног одељења за спровођење Програма који ће се достављати шестомесечно општинском већу општине Рача. Општинско веће ће на основу достављаних извештаја и резултата процењивати да ли ће се у будућности спроводити иста решења или их треба мењати.

**II ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА****2.1. Назив мере: Трансфер знања и развој саветодавства- Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја**

**Шифра мере: 305**

**2.1.1. Образложење**

Креирање и трансфер знања у области пољопривреде одвија се кроз систем формалног образовања свих нивоа као и путем трансфера информација са сајмова, изложби студијских путовања међусобним повезивањем пољопривредних произвођача са другим актерима из

области пољопривредне производње, технологије, прераде, прехранбене, трговинске и других области.

Ова мера унапређује креирање нових знања у складу са стварним потребама крајњих корисника, имплементацију постојећих знања и трансфер знања међусобним повезивањем креатора знања и њиховим повезивањем са пољопривредним произвођачима и другим актерима руралне заједнице. Ову меру је неопходно спроводити због скромног знања и недостатка додатних вештина руралног становништва, ниске продуктивности и ниских прихода који се остварују од пољопривреде.

### **2.1.2. Циљеви мере**

#### **Општи циљеви:**

Успостављање или унапређење система за имплементацију постојећег, креирање новог знања и његов трансфер;

Повећање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије пољопривредних газдинстава у руралним срединама;

Допринос повећању конкурентности пољопривредне производње и способности пољопривредно-прехранбеног сектора да се носи са притиском конкуренције и тржишта;

Одрживи развој; Побољшање образовне структуре радне снаге на газдинствима;

#### **Специфичне циљеви:**

Унапређење информисаности пољопривредника из области пољопривредне производње и информисање о новим технологијама пољопривредне производње.

### **2.1.3. Веза мера са националним програмима за рурални развој и пољопривреду**

**Није применљиво**

### **2.1.4. Крајњи корисници**

Крајњи корисник ове мере је општина Рача.

### **2.1.5. Економска одрживост**

Није применљиво

### **2.1.6. Општи критеријуми за кориснике**

Није применљиво

### **2.1.7. Специфични критеријуми**

/

### **2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере**

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
305.2.	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

**2.1.9. Критеријуми селекције**

Није применљиво

**2.1.10. Интензитет помоћи**

Општина Рача финансира део мере која се односи на информативне активности са највише 100% учешћа.

**2.1.11. Индикатори/показатељи**

Редни број	Назив показатеља
1.	Број учесника сајмова

**2.1.12. Административна процедура**

Реализацију наведене мере спроводиће надлежно одељење за реализацију Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике рураног развоја за подручје територије општине Рача-Одељење за привреду, буџет, финансије, јавне набавке, утврђивање, наплату и контролу јавних прихода.

*Информативне активности-сајмови*

После утврђеног броја заинтересованих пољопривредника за посету сајамских манифестација спровешће се законска процедура за избор најповољније куће која ће извршити превоз пољопривредника. Такође после утврђеног броја пољопривредника извршиће се и набака улазница за сајамске манифестације у складу са Законом.

**2.2. Назив мере: Подстицаји за спровођење одгајивачких програма у сточарству, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству**

**Шифра мере: 603**

**2.2.1. Образложење**

На територији општине Рача сектором доминирају мали проивођачи, одрживе и делимично одрживе фарме, док општи проблем предствља расни састав стоке и генетски потенцијал што узрокује низак ниво квалитета производа и то пре свега низак ниво квалитета произведеног млека и меса и низак ниво производње по грлу, што доводи до непрофитабилног пословања произвођача и неконкурентности. Унапређење раног састава, генетског потенцијала, селекција стоке су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа.

У складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја највећи део буџетских средстава је управо намењен расту конкурентности.

**2.2.2. Циљеви мере***Општи циљеви:*

Унапређење услова живота и рада руралног становништва;

Унапређење руралног развоја;

Одрживи рурални развој;

Унапређење конкурентности и квалитета производа из сточарства;

Унапређење расног састава стоке;

*Специфични циљ:*

Унапређење услова доступности матичне евиденције у сточарству на територији општине у циљу остваривања одгајивачких циљева у сточарству

**2.2.3. Веза мера са националним програмима за рурални развој и пољопривреду**

Није применљиво

**2.2.4. Крајњи корисници**

Директни корисник је правно лице/ удружење које води матичну евиденцију у сточарству на територији општине Рача

Индијектни корисници су пољопривредна газдинства која се баве сточарством.

**2.2.5. Економска одрживост**

Није применљиво

**2.2.6. Општи критеријуми за кориснике**

-Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по истом основу и других јавних фондова *Потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима*

- Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа или Регистар удружења и сл.)

**2.2.7. Специфични критеријуми**

Прихватљиви корисник је правно лице/удружење које води матичну евиденцију стоке на територији општине Рача за  $\geq 50$  пољопривредних газдинстава.

**2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере**

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
603.1.	Подстицаји за вођење матичне евиденције и селекције у сточарству у циљу унапређења расног састава стоке на територији општине Рача

**2.2.9. Критеријуми селекције**

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1.	Корисник води матичну евиденцију и селекцију стоке за $\geq 50$ пољопривредних газдинстава на територији општине Рача	да/не	10/0
2.	Корисник води матичну евиденцију и селекцију стоке за $\geq 60$ пољопривредних газдинстава на територији општине Рача	да/не	20/0
3.	Корисник води матичну евиденцију и селекцију стоке за $\geq 80$ пољопривредних газдинстава на територији општине Рача	да/не	30/0
4.	Број расположивих возила	да/не	20/0
5.	Број запослених	да/не	10/0

**2.2.10. Интензитет помоћи**

Општина Рача финансира ову меру са највише 40% укупних прихватљивих трошкова који се односе на матичење стоке на територији општине Рача.

**2.2.11. Индикатори/показатељи**

Редни број	Назив показатеља
1.	број грла са територије општине која се воде у матичној евиденцији стоке код корисника

**2.2.12. Административна процедура**

Реализацију наведене мере спроводиће надлежно одељење за реализацију Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике рураног развоја за подручје територије општине Рача-Одељење за привреду, буџет, финансије, јавне набавке, утврђивање, наплату и контролу јавних прихода. Јавним позивом- позваће се сва правна лица/удружења која су регистрована за вођење матичне евиденције и селекције стоке и која врше матичну евиденцију стоке на територији општине Рача да поднесу захтев за подстицаје по основу ове мере. Уз захтев је неопходно да се поднесе доказ да је подносилац захтева уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа или Регистар удружења) као и обавезни доказ о упису у Регистар основних одгајивачких организација, доказ за колико пољоприведних газдинстава са територије општине Рача воде матичну евиденцију стоке, доказе о броју расположивих возила и броју запослених.

Захтеви који су прихватљиви и испуњавају услове биће ранжирани и корисник са највећим бројем бодова остварује право на подстицајна средства.

**III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА**

Табела : Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
<b>ОПШТИ ПОДАЦИ</b>		
Административни и географски положај	/	
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Шумадијски	рзс*
Област	Шумадија	рзс*
Град или општина	Рача	рзс*
Површина	216	рзс*
Број насеља	17	рзс*
Број катастарских општина	17	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП) <sup>(14)</sup>	/	
<b>Демографски показатељи</b>		
Број становника	11503	рзс**
Број домаћинстава	3593	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км <sup>2</sup> )	53,25	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)	-11,23	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-11,23	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	16	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	21	рзс**
Просечна старост	44,93	рзс*



Индекс старења <sup>(15)</sup>	/	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	/	рзс*
Основно образовање (%)	/	рзс*
Средње образовање (%)	/	рзс*
Више и високо образовање (%)	656	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	90	процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	45,8% низија, 54,2 % брдски рељеф	интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа <sup>(16)</sup>	смоница, гајњача, алувијум	интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска, ...)	умерено- континентална клима	интерни
Просечна количина падавина (мм)	632	интерни
Средња годишња температура (°C)	11,6	интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Реке Рача и Јасенице са притокама	интерни
Површина под шумом (ha)	2322	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	10,75	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	/	рзс*
Посечена дрвна маса (m <sup>3</sup> )	/	рзс*
<b>ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ</b>		
<b>Стање ресурса</b>		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	2608	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	2086	Управа за грезор <sup>(17)</sup>
- породична пољопривредна газдинства (%)	2084	
- правна лица и предузетници (%)	2	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	13302	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	8,01-10	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало <sup>(18)</sup> (ha, %)	13302	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало <sup>(19)</sup> (ha, %)	/	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	5	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	0	интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	/	интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	31	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	/	интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	32	рзс***
Површина пољ.земљишта у државној својини на територији АП <sup>(20)</sup> (ha)	358	интерни
Површина пољ.земљишта у државној својини која се даје у	228	интерни

закуп (ha):		
- физичка лица (%)	/	интерни
- правна лица (%)		
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	4097	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	572 једноосовинских трактора, 1851 двоосовинских трактора, кобајна 324, 143, берача, 1704 плугова, 987 тањирачаи др.	рзс***
Пољопривредни објекти <sup>(21)</sup> (број)	1723 за смештај говеда, 1720 за смештај свиња, 1745 за смештај кокошака и др., за смештај пољопривредних производа 3072, објеката за силажу 212	рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	349	рзс***
Употреба мин. ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број. ПГ)	/	рзс***
Број чланова газдинства <sup>(22)</sup> и стално запослених на газдинству:	1732 има 1-2 лица, 762 има 3-4 лица, 105 има 4-5 лица и 105 преко 7 чланова и стално запослених на газдинству	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника ha)	стално запослених на газдинству 5818 лица од тога 5851 на породичном ПГ а 33 на газдинству правног лица	рзс***
Годишње радне јединице <sup>(23)</sup> (број)	2629	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника <sup>(24)</sup>	3	интерни

(број)		
<b>Производња пољопривредних производа<sup>(25)</sup> (количина):</b>		
- биљна производња (т)	/	рзс***
- сточарска производња (т, лит. ком)	/	интерни
<b>ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА</b>		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева <sup>(26)</sup> (km)	224	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	3697	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	1294	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	980	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м <sup>3</sup> )	/	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м <sup>3</sup> )	/	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом <sup>(27)</sup> (број)	/	интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре <sup>(28)</sup> (број)	16	рзс*
Број становника на једног лекара	242	рзс*
Број корисника социјалне заштите	766	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде <sup>(29)</sup> (број)	/	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности <sup>(30)</sup> (број)	/	рзс***
Туристи и просечан број ноћења <sup>(31)</sup> туриста на територији АП/ЈЛС (број)	/	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	да	интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем <sup>(32)</sup> (број)	/	ПССС

Извор: Републички завод за статистику (РЗС\* - „Општине и региони у Републици Србији“; РЗС\*\* - Попис становништва 2011; РЗС\*\*\* - Попис пољопривреде 2012 (Књига пописа 1 и Књига пописа 2))

## СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-122/2015-I-01  
Дана: 05.11.2015. године

ПРЕДСЕДНИК  
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА  
Душан Ђоковић, с.р.

На основу члана 32. став 1. тачка 9) Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", број 129/07 и 83/2014-др. закон) , члана 45. став 1. тачка 10) Статута општине Рача ("Сл. гласник општине Рача", број 6/08, 2/2010 и 12/2010) и члана 58. став 3. Статута Јавног предузећа „Дирекције за изградњу општине Рача“ („Службени гласник општине Рача“, број: 6/2015), Скупштина општине Рача, на предлог Општинског већа општине Рача, на седници одржаној дана 05.11. 2015. године, донела је:

## **РЕШЕЊЕ**

### **о именовану в.д. директора ЈП „Дирекције за изградњу општине Рача“**

1. Милан Домановић из Крагујевца, са станом у улици Косовска број 28, рођен 05.11.1976. године, именује се за в.д. директора ЈП „Дирекције за изградњу општине Рача“, на период до шест месеци, почев од наредног дана од дана истека претходног мандата, од када ће именовани почети да обавља дужност на коју је именован.
2. Решење ступа на снагу даном доношења.
3. Решење објавити у Службеном гласнику општине Рача.

## **СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА**

**Број: 020-120/2015-I-01**  
**Дана: 05.11.2015. године.**

**ПРЕДСЕДНИК**  
**СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА**  
**Душан Ђоковић, с.р.**

---

Према решењу Министарства за информисање Републике Србије, број 632-00590/93-03 од 13.05.1993. године, Службени гласник општине Рача уписан је у регистар средстава јавног информисања под редним бројем 1461 од 11.05.1993. године.

Издаје Општинска управа Рача; Главни и одговорни уредник Марија Стевановић, секретар Скупштине општине Рача, тел. 034/751-175, 751-205.

---